

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδότησης 115 / 2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Γ')**

Συνεδρίαση της 15ης Μαΐου 2017

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη : Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Βασίλειος Κορκίζογλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Εισηγήτρια : Μυρτώ Γερμάνη, Πάρεδρος ΝΣΚ

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.127/3/103030/Ζ2/23.6.2016 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων/Γενικής Δνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης/Τμήματος Α' Κυρίου Διδακτικού Προσωπικού.

Ερώτημα : Εάν σε περίπτωση επανόδου στην ενεργό υπηρεσία (λόγω αθώωσής του από δευτεροβάθμιο δικαστήριο) Καθηγητή Α.Ε.Ι. που, λόγω ποινικής καταδίκης του, είχε τεθεί, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, σε υποχρεωτική αποχή από την άσκηση των καθηκόντων του, το οικείο Α.Ε.Ι. έχει υποχρέωση να του καταβάλει πλήρεις αποδοχές για το χρονικό διάστημα από τη θέση του σε αποχή καθηκόντων έως την έκδοση της αθωωτικής απόφασης.

Ιστορικό

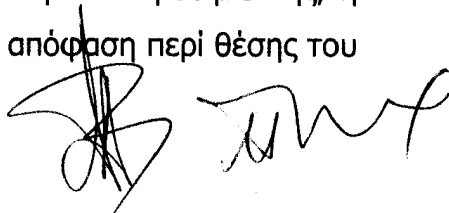
Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει τα ακόλουθα :

1. Με την υπ' αριθμ. 38622/2014, 39297/2014 και 46438/2014 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών κηρύχθηκε ο Α, Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ο.Π.Α.), ένοχος για το αδίκημα της ψευδορκίας μάρτυρα κατ' εξακολούθηση και καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης οκτώ (8) μηνών με αναστολή.

2. Κατόπιν αυτού, με την υπ' αριθμ. Φ.120.67/115264/Ζ2/17.7.2015 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδόθηκε κατ' εντολή του Υπουργού, ο καταδικασθείς Καθηγητής τέθηκε σε αυτοδίκαιη αποχή από τα καθήκοντά του. Σύμφωνα με το προοίμιό της, η σχετική (διαπιστωτική) πράξη εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 249/1976, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 331 του ν. 5343/1932, του άρθρου 50 του ν. 1268/1982 και του άρθρου 26 παρ. 1 του π.δ. 160/2008, ως ίσχυαν τότε.

3. Σε συνέχεια της ως άνω απόφασης περί υποχρεωτικής αποχής του Α από τα καθήκοντά του, η Οικονομική Υπηρεσία του οικείου Α.Ε.Ι., στηριζόμενη στο υπ' αριθμ. Φ.122.1/129/459/Β2/24.3.2006 έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και στο άρθρο 105 παρ. 2 του ν. 3528/2007, περιέκοψε τις αποδοχές αυτού κατά το ήμισυ (σχετικά τα υπ' αριθμ. 50/9.1.2017 και 1951/27.3.2017 έγγραφα της Προϊσταμένης της Γενικής Δ/σης Διοικητικών Υποθέσεων του ΟΠΑ). Σε απάντηση σχετικού ερωτήματος, το ΟΠΑ διευκρίνισε ότι από το αρχείο της Γενικής Δ/σης Διοικητικών Υποθέσεων «δεν προκύπτει έναρξη πειθαρχικής διαδικασίας» σε βάρος του Α.

4. Με την υπ' αριθμ. Φ.120.67/1/24266/Ζ2/12.2.2016 απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ήρθη η υπ' αριθμ. Φ.120.67/115264/Ζ2/17.7.2015 απόφαση περί θέσης του Α σε υποχρεωτική αποχή από τα καθήκοντά του. Σύμφωνα με το προοίμιό της, η απόφαση αυτή στηριζόταν στις ίδιες διατάξεις με την απόφαση περί θέσης του

Α σε υποχρεωτική αποχή και εκδόθηκε επειδή με την υπ' αριθμ. 6097/2015 απόφαση του Εφετείου Αθηνών ο Α αθώωθηκε για το αδίκημα στο οποίο είχε καταδικαστεί με την 46438/2014 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών.

5. Κατόπιν αυτού, από 1.4.2016, η Οικονομική Υπηρεσία (Τμήμα Μισθοδοσίας) του Ο.Π.Α. ξεκίνησε να καταβάλει στον Α πλήρεις αποδοχές. Εξάλλου, με το υπ' αριθμ. 1652/17.3.2016 έγγραφό του προς την Αναπληρώτρια Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο Πρύτανης του Ο.Π.Α. ζήτησε την, «για λόγους ασφαλείας δικαίου και δημοσίου συμφέροντος», έκδοση γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. σχετικά με το εάν το Πανεπιστήμιο οφείλει να καταβάλει στον Α πλήρεις αποδοχές για το χρονικό διάστημα από την απόφαση θέσης του σε αποχή μέχρι την έκδοση της αθωωτικής απόφασης του Εφετείου Αθηνών (δηλαδή από 17.7.2015 έως 11.11.2015). Κατόπιν αυτού η Αναπληρώτρια Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων υπέβαλε σχετικό ερώτημα στο ΝΣΚ. Η Δ/νη Προσωπικού Ανώτατης Εκπ/σης/Τμήμα Α' Κυρίου Διδακτικού Προσωπικού διευκρινίζει, στο υπ' αριθμ. Υ.Σ./8/Ζ2/4.5.2017 έγγραφο της, ότι το ερώτημα «προωθήθηκε ... στο πλαίσιο της ασκούμενης από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων εποπτείας στα Α.Ε.Ι. όπως ορίζεται στο άρθρο 16 του Συντάγματος ...».

6. Το Γ.Λ.Κ., από το οποίο ζητήθηκαν απόψεις λόγω του μισθολογικού χαρακτήρα του ερωτήματος (άρθρο 6 § 6 του ν. 3086/2002), σημείωσε, στο υπ' αριθμ. 2/94975/ΔΕΠ/2016/20.3.2017 έγγραφό του, ότι «η κατόπιν αθωωτικής δικαστικής απόφασης επιστροφή μέρους αποδοχών μέλους ΔΕΠ που τελούσε σε κατάσταση υποχρεωτικής αποχής από την άσκηση των καθηκόντων του, αποτελεί θέμα διοικητικής αποκατάστασης του υπαλλήλου ή λειτουργού, το οποίο εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας». Στο ίδιο έγγραφο σημειώνεται επίσης, και μεταξύ άλλων, ότι «σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 3205/2003 οι αποδοχές και τα επιδόματα περικόπτονται κατά τις ημέρες συλλογικής ή ατομικής αποχής από τα καθήκοντά του (διδακτικά και εξεταστικά)».

Νομοθετικό πλαίσιο

7. Στο άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 16

...

5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. ...»

8. Στο άρθρο 6 παρ. 2 και 6 του ν. 3086/2002 «Οργανισμός του ΝΣΚ» (Α' ...) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 6

Αρμοδιότητες Επιτροπών, Τμημάτων και Ολομέλειας

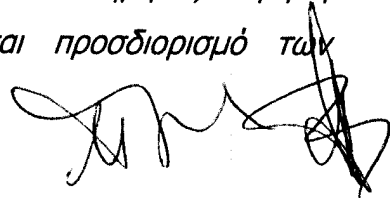
...

2. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν :

...

γ) Σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων που υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Γενικό Γραμματέα της Βουλής, καθώς και σε ερωτήματα της Διοίκησης που υπογράφονται από τον Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Υφυπουργό και Γενικό Γραμματέα Υπουργείου εφόσον ο τελευταίος είναι ειδικά εξουσιοδοτημένος και μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς του. Επίσης σε ερωτήματα, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο κατά νόμο όργανο της Διοίκησης Νομικού Προσώπου Δημοσίου δικαίου ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., εφόσον αφορούν ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ενώ ερωτήματά τους με γενικότερο ενδιαφέρον υπογράφονται μόνο από τον εποπτεύοντα Υπουργό.

6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των

προβληματισμών της για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ, προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της. ...»

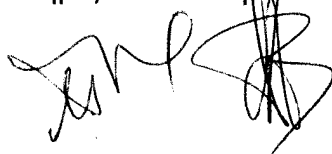
Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

9. Κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 3086/2002 το ΝΣΚ γνωμοδοτεί επί αρμοδίως υποβαλλομένων ερωτημάτων για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, προκειμένου η Διοίκηση να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της και όχι επί ερωτημάτων, τα οποία δεν αφορούν στην άσκηση αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών των υπουργείων ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών που η νομική τους υπηρεσία διεξάγεται από αυτό, αλλά αποτελούν φορείς δημόσιας εξουσίας που λειτουργούν υπό τη μορφή ν.π.δ.δ. και έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και η νομική τους υπηρεσία δεν διεξάγεται από το ΝΣΚ, ενώ η εκ μέρους του αρμοδίου υπουργού άσκηση γενικής εποπτείας επ' αυτού δεν αρκεί προς θεμελίωση τέτοιας αρμοδιότητας. Υπό την αντίθετη εκδοχή, η ενασχόληση του ΝΣΚ με ερωτήματα τα οποία, έστω και εάν υποβάλλονται από τον εποπτεύοντα υπουργό, απασχολούν αποκλειστικά και μόνο το εποπτευόμενο νομικό πρόσωπο, άγει, κατά έμμεσο τρόπο, σε διεξαγωγή νομικής υπηρεσίας του εποπτευόμενου από το ΝΣΚ, κατά παράβαση των προπαρατεθεισών διατάξεων του Οργανισμού του ΝΣΚ, οι οποίες αναφέρονται στις αρμοδιότητές του (βλ. ΝΣΚ 117/2014, 118/2014 και 252/2011 που αφορούν σε ν.π.δ.δ. που τελούν υπό κρατική (υπουργική) εποπτεία, πρβλ. και ΝΣΚ 424/2010 και 432/2005 που αφορούν σε ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και 564/2012 και 167/2011 που αφορούν σε δημόσιες επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και τελούν υπό κρατική (υπουργική) εποπτεία).

10. Ως Α.Ε.Ι., το Ο.Π.Α. αποτελεί αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τελεί υπό κρατική εποπτεία. Σύμφωνα με το διδόμενο από την ερωτώσα υπηρεσία και το Ο.Π.Α. ιστορικό, η επίμαχη περικοπή αποδοχών δεν αποφασίστηκε από κρατικό όργανο αλλά από όργανο του οικείου ΑΕΙ και συγκεκριμένα την Οικονομική Δ/ση του Ο.Π.Α.. Από το φάκελο που μας

διαβιβάστηκε προκύπτει ότι ο Α τέθηκε μεν σε υποχρεωτική αποχή από την άσκηση καθηκόντων με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας (εκδοθείσα κατ' εντολή του Υπουργού), πλην όμως δεν προκύπτει ότι κάποιο όργανο του Υπουργείου ζήτησε να περικοπούν οι αποδοχές του Α, ούτε άλλωστε προβλεπόταν σχετική ειδική αρμοδιότητα της ερωτώσας υπηρεσίας. Από το φάκελο δεν προκύπτει ούτε η εκ μέρους της ερωτώσας υπηρεσίας άσκηση εποπτείας ειδικά στην απόφαση περικοπής των αποδοχών του Α, ούτε γίνεται αναφορά σε δεδομένα ικανά να στοιχειοθετήσουν το χαρακτήρα του ερωτήματος ως γενικότερου ενδιαφέροντος. Αντιθέτως, διευκρινίζεται (σχετικό το υπ' αριθμ. Υ.Σ./8/Ζ2/4.5.2017 έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας) ότι το ερώτημα υποβλήθηκε στο πλαίσιο της ασκούμενης κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος εποπτείας στα Α.Ε.Ι. Εξάλλου, το γεγονός ότι για την επίμαχη περικοπή αποδοχών ο εκκαθαριστής αποδοχών του Ο.Π.Α. (Οικονομική Δ/νση του Ο.Π.Α.) στηρίχθηκε στο υπ' αριθμ. Φ122.1/129/459/Β2/24.3.2006 έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης δεν αρκεί για τη θεμελίωση αρμοδιότητας της ερωτώσας υπηρεσίας προς υποβολή ερωτήματος που αφορά στην επιστροφή των αποδοχών. Τούτο δε διότι το εν λόγω έγγραφο δεν αφορούσε ειδικά στον Α, ούτε και γενικότερα περιπτώσεις όπως του Α που δεν διώχθηκε πειθαρχικά, αλλά στην ειδικότερη περίπτωση των αποδοχών μελών ΔΕΠ που απέχουν από τα καθήκοντά τους λόγω πειθαρχικής δίωξης, περίπτωση για την οποία ρητή διάταξη, ήτοι το άρθρο 40 της υπ' αριθμ. 13035/Β1/16.5.2002 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 671), με την οποία εγκρίθηκε ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Ο.Π.Α., προβλέπει την αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα. Τέλος, η νομική υποστήριξη του Ο.Π.Α. δεν έχει ανατεθεί στο ΝΣΚ, αλλά αντιθέτως σε δική του νομική υπηρεσία, η οποία έχει ήδη γνωμοδοτήσει σχετικά με τη δυνατότητα ή μη επιστροφής των περικοπείσων αποδοχών (σχετική η υπ' αριθμ. 52611/10.3.2016 γνωμοδότηση της Νομικής Συμβούλου του ΟΠΑ).

11. Υπ' αυτές τις συνθήκες το υπό κρίση ερώτημα αφορά σε ατομική περίπτωση μη συνδεόμενη με ειδική αρμοδιότητα της ερωτώσας Υπηρεσίας, υφισταμένης μάλιστα κατά το παρόν χρονικό διάστημα, ούτε παρουσιάζει

γενικότερο ενδιαφέρον. Δεν πληροί, επομένως, τις απαιτούμενες από το άρθρο 6 του ν. 3086/2002 προϋποθέσεις για την έκδοση γνωμοδότησης από το ΝΣΚ. Μόνη δε η υποβολή του εκ μέρους της Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας, καθώς και η γενική διάταξη του άρθρου 16 παρ. 5 του Συντάγματος περί κρατικής εποπτείας στα Α.Ε.Ι., δεν αρκούν για τη νομότυπη υποβολή του.

Απάντηση

12. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') ομόφωνα απέχει από την έκδοση γνωμοδότησης επί του εν θέματι ερωτήματος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 26 - 5 - 2017

Η Πρόεδρος

Βασιλική Δούσκα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μυρτώ Τερμάνη
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.